

Adviesnota

Datum	18 januari 2022	Portefeuillehouder	P.J. Gaynor
Documentnummer	1585696/1585699	Programma	Watersysteem incl. Waterveiligheid
Projectnummer	P8307 en P8307A	Afdeling	Plannen en projecten
Bijlage(n)			
Onderwerp	Extra uitvoeringskrediet herstel en kostenverhaal Westdijk		

Voorgesteld wordt om:

1. In te stemmen met een aanvullend uitvoeringskrediet van € 1.300.000,- en uitvoeringskrediet subsidie van € 1.114.285,- voor het uitvoeren van de herstelwerkzaamheden aan de Westdijk.
2. In te stemmen met een uitvoeringskrediet van € 1.000.000,- en uitvoeringskrediet subsidie van € 857.143,- voor het juridische traject kostenverhaal van de Westdijk.

Inleiding

Waterschap Vallei en Veluwe werkt aan herstel van de binnenberm van de Westdijk in Bunschoten-Spakenburg. In de kern van de binnendijkse aanberming is tijdens de versterking in 2016 door de aannemerscombinatie thermisch gereinigde grond (TGG) toegepast. Gebleken is dat hieruit verontreinigende stoffen logen naar het grondwater en deze via het grondwater in het oppervlaktewater komen. Uit onderzoeken naar de samenstelling en de eigenschappen van het toegepaste materiaal is tevens gebleken dat dit materiaal niet voldoet aan de vereisten voor een Grootschalige Bodemtoepassing (GBT). Dit betekent dat het toegepaste materiaal diende te worden verwijderd.

In februari 2020 is de provincie Utrecht akkoord gegaan met het Plan van Aanpak voor de herstelwerkzaamheden. Dit plan bestaat uit twee onderdelen. Ten eerste het verwijderen van de TGG, het afvoeren naar een erkende verwerker en de binnendijkse aanberming voorzien van schoon zand. Ten tweede het saneren van de slootbodems en slootranden in de aangrenzende polder. In november 2021 is de laatste TGG uit de binnenberm verwijderd en afgevoerd naar een verwerker. De steunberm dient nog te worden afgewerkt (klei, inzaaien) en vanwege de natte weersomstandigheden liggen de werkzaamheden in de polder tijdelijk stil.

Om de saneringswerkzaamheden te kunnen uitvoeren heeft het AB in 2020 een uitvoeringskrediet verstrekt van € 32.300.000,- en een subsidiekrediet van € 27.685.715,-. Vanwege het uitlopen van de werkzaamheden is een aanvullend uitvoeringskrediet noodzakelijk.

Het waterschap wil vanuit haar maatschappelijke verantwoordelijkheid de kosten verhalen. Daarnaast is het waterschap, op grond van de subsidieregeling van het HWBP, verplicht om de kosten waar mogelijk te verhalen.

Op 29 december 2021 is een dagvaarding verstuurd aan de aannemerscombinatie. Voor de gemaakte en nog te maken juridische kosten voor het verhaal wordt een krediet aangevraagd.

Beoogd effect

Het project TGG Westdijk betreft het realiseren van een schone en veilige dijk. De te nemen maatregelen dienen te voldoen aan de zorgplicht uit zowel de Wet bodembescherming (Wbb) (artikel 13) als het Besluit bodemkwaliteit(Bbk) (artikel 7) en voldoende draagvlak te hebben bij bevoegde gezagen en de omgeving.

Het waterschap wil de schade en kosten verhalen op de aannemerscombinatie die de dijkversterking in 2016 heeft uitgevoerd.

Argumenten

1.1 De uitvoering van het Plan van aanpak sanering Westdijk kost meer tijd dan gepland, werkzaamheden lopen door tot in ieder geval het voorjaar van 2022 (was november 2021).

Om verschillende redenen lopen de herstelwerkzaamheden aan de steunberm en de sanering in de polder uit. Aan het begin van 2021 is er vertraging geweest door onwerkbaar weer en is na een praktijkproef het aanbrengen van de damwanden aangepast om de hinder in de omgeving te verminderen. Uiteindelijk is op vrijdag 12 november jl. de laatste TGG verwijderd uit de steunberm van de Westdijk. Daarmee is de bron van de verontreiniging weggenomen. De steunberm dient nog te worden afgewerkt met (erosiebestendige) klei, ingezaaid met een gras en diverse verhardingconstructies moeten nog worden aangebracht. Deze afrondende werkzaamheden aan de steunberm lopen door tot tenminste februari 2022.

In de maanden oktober en november is er veel regen gevallen, om die reden kan aannemer Boskalis de laatste werkzaamheden in de polder niet uitvoeren vanwege te veel insporing op de gronden door natte ondergrond. Het verder voortzetten van de werkzaamheden zou tot structureerschade leiden van de agrarische percelen, waarvan ook de betreffende agrariërs hebben aangegeven dit onwenselijk te vinden. Zodra de gronden het toelaten worden de werkzaamheden uitgevoerd. Dit zal naar verwachting niet eerder zijn dan april 2022.

De uitloop brengt extra kosten met zich mee, zoals voor gebruikersvergoedingen van de gronden, advieskosten, ambtelijke capaciteit en instandhoudingskosten.

1.2 Begunstigingstermijn Last onder dwangsom is verlengd naar 1 juli 2022.

Op 29 april 2020 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan over de opgelegde Last Onder Dwangsom van de gemeente Bunschoten en het beroep dat daarop is aangetekend door het Waterschap.

De begunstigingstermijn als einddatum voor het uitvoeren van de maatregelen uit het plan van aanpak sanering Westdijk staat op 1 januari 2022. Deze termijn wordt om eerdere genoemde reden niet gehaald. De dwangsom verbeurt van rechtswege op 1 januari 2022 (150.000 euro per week tot een maximum van 750.000 euro). De gemeente Bunschoten heeft in een brief d.d. 23 december 2021 aangegeven de begunstigingstermijn te verlengen naar 1 juli 2022. In een bestuurlijk overleg d.d. 22 november 2021 is onder meer door de gemeente Bunschoten aangegeven dat men begrip heeft voor de situatie (onvoorziene omstandigheden) en spreekt tegelijkertijd waardering uit voor de voortvarendheid waarmee het werk wordt opgepakt.

2.1 De schade en kosten worden verhaald op de aannemerscombinatie.

Het waterschap wil de schade en kosten verhalen op de aannemerscombinatie die de dijkversterking in 2016 heeft uitgevoerd. Om dit mogelijk te maken is een gespecialiseerd advocatenbureau ingeschakeld om de dagvaarding voor te bereiden en de procedures bij de rechtbank te voeren. De kosten hiervoor zijn niet opgenomen in het krediet voor de herstelwerkzaamheden van de Westdijk. Vandaar dat hiervoor een apart uitvoeringskrediet wordt aangevraagd. De gemaakte en te maken kosten in verband met de te plegen verhaalsactie zijn subsidiabel.

2.3 Het gevraagde krediet

Zoals aangegeven wil het waterschap vanuit haar maatschappelijke verantwoordelijkheid de kosten verhalen. Daarnaast is het waterschap, op grond van de subsidieregeling van het HWBP, verplicht om de kosten waar mogelijk te verhalen. Op verzoek van het HWBP worden de reeds gemaakte en toekomstige kosten van deze verhaalsactie vanaf 1 januari 2021 buiten de herstel- en saneringskostenkosten van de dijk gehouden. Tot aan het uitbrengen van de dagvaarding in december 2021 is ongeveer € 0,6 mio aan kosten gemaakt voor het juridisch traject en het afhandelen van het WOB-verzoek. Hoe het juridisch traject verder zal verlopen is zeer onzeker. Het aangevraagde krediet van € 1,0 mio is een inschatting van de reeds gemaakte kosten vermeerderd met naar verwachting nog te maken kosten.

Kanttekeningen

2.1 Fase 2 beschikking juridisch traject Westdijk na afronding sanering Westdijk

Voor het juridische traject zal na afronding van de sanering van de Westdijk een fase 2 beschikking worden afgegeven door het HWBP. Door middel van het afgeven van een fase 2 beschikking kan het project herstelwerkzaamheden Westdijk te zijner tijd geheel worden afgesloten en zal alleen het deel van het juridische traject nog open blijven staan.

Financiën

1.1 Aanvullend uitvoeringskrediet herstelwerkzaamheden Westdijk

Voor de herstelwerkzaamheden van de Westdijk is in september 2020 een uitvoeringskrediet verstrekt van € 32.300.000,- en een subsidiekrediet van € 27.685.715,-.

Financieel overzicht herstelwerkzaamheden Westdijk

Oorspronkelijke bruto kosten	€ 32.300.000
Oorspronkelijke subsidie	-€ 27.685.715
Oorspronkelijke netto kosten waterschap	€ 4.614.285
Prognose bruto kosten na uitloop	€ 33.600.000
Subsidie prognose na uitloop	-€ 28.800.000
Netto kosten waterschap na uitloop	€ 4.800.000
Verschil bruto kosten	€ 1.300.000
Verschil subsidie	-€ 1.114.285
Verschil netto kosten waterschap	€ 185.715

De totale prognosekosten herstelwerkzaamheden Westdijk inclusief de uitloop bedraagt € 33,6 mio. De totale verwachte subsidie bedraagt totaal € 28,8 mio. De totale verwachte bijdrage van het waterschap is € 4,8 mio. De totale netto kosten van het waterschap nemen hierdoor toe met circa € 0,2 mio. De totale prognosekosten herstelwerkzaamheden van de Westdijk inclusief de uitloop blijven binnen de afgegeven beschikking. Er behoeft dus geen extra subsidiebeschikking aangevraagd te worden bij het HWBP2.

2.1 Uitvoeringskrediet juridisch traject Westdijk

Voor het juridische traject van de Westdijk wordt een uitvoeringskrediet aangevraagd van € 1.000.000,- en subsidiekrediet van € 857.143,-. De netto kosten voor het waterschap van het juridisch traject Westdijk bedragen € 142.857,-.

Dit krediet is nodig voor de dagvaarding en wob-verzoeken. De dagvaarding is zeer onvoorspelbaar en complex, daarom is er een inschatting gemaakt van de kosten. Over de kosten van het juridisch traject zijn afspraken gemaakt met het HWBP2 en zal na afronding van de sanering van de Westdijk een fase 2 beschikking worden afgegeven. De kosten voor het verhalen zijn onderdeel van de afspraken die gemaakt zijn met het HWBP2.

De totale prognose netto kosten herstelwerkzaamheden Westdijk inclusief het juridische traject van de Westdijk bedraagt voor het waterschap € 4,9 mio.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de financiële bijlage.

Vervolg

Over de voortgang van de werkzaamheden worden omwonenden regelmatig geïnformeerd in onder meer de plaatselijke huis-aan-huiskrant. Er is over het uitlopen van de werkzaamheden en de sanering van de laatste TGG een informatiebrief verschenen in huis-aan-huiskrant De Bunschoter van 23 november 2021. Direct betrokkenen worden persoonlijk geïnformeerd over de voortgang.

Bijlagen

n.v.t.

Advies commissie

De commissie adviseert positief op het voorstel Westdijk. Het proces en de cijfers zijn duidelijk. De commissie adviseert dan ook dit voorstel als hamerstuk te agenderen.

Ondertekening

Dijkgraaf en heemraden

drs. ing. K.A. Blokland
secretaris

mr. S.H.M. Ornstein MCPm
dijkgraaf

Besluit bestuur